

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «БІХЕВІОРИСТИЧНІ ФІНАНСИ»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Освітня програма «Корпоративні фінанси»

Рік навчання 4 семестр _7

Форма навчання _денна

Кількість кредитів ЄКТС__6

Мова викладання українська

к.е.н., доцент Біляк Юлія Вікторівна_____

_____bilyak.y.v@nubip.edu.ua_____

_____067-402-08-33_____

_____ <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/book/view.php?id=225901&chapterid=74975> _____

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення курсу дисципліни “Біхевіористичні фінанси” є формування у студентів системи знань про сутність цього наукового напрямку, ролі поведінкових фінансів при прийнятті рішень по фінансовим питанням, засвоєнні теоретичних основ і практичних навичок з питань постановки, розв’язання біхевіористичних задач з інструментарієм математичних методів, виробленні механізмів поведінки у виробничих ситуаціях.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК12. Здатність формувати та приймати фахові рішення у сфері корпоративних фінансів суб’єктів господарювання аграрного сектору економіки.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 20. Виконувати функціональні обов’язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПРН 24. Знати і вміти застосовувати методи та інструменти ідентифікації та розв’язання проблем в сфері корпоративних фінансів.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БІХЕВІОРИСТИЧНИХ ФІНАНСІВ				
Тема 1. Специфіка наукового пізнання: біхевіористичний аспект	3/3	Знати механізми формування біхевіористичних факторів в поведінці людини.. Вміти Виявляти поведінкові фактори в різних аспектах аналізу ринків і роботи компаній. Оцінювати ефективності проектів з урахуванням поведінкових факторів.	Написання тестів Систематизація матеріалів в запропоновані таблиці Доповідь з презентацією Бізнес кейс	20

Тема 2. Еволюція біхевіористичних фінансів	4/4	Аналізувати і використовувати різні джерела інформації для проведення економічних розрахунків. Використовувати біхевіористичні моделі, а також оцінювати їхні параметри для пояснення поведінки досліджуваних економічних явищ.		25
Тема 3. Основи методології дослідження у біхевіористичних фінансах	3/3			25
Тест до модуля 1				30
Разом за модулем 1				100
Модуль 2. СПЕЦИФІКА ПРИЙНЯТТЯ БІХЕВІОРИСТИЧНИХ РІШЕНЬ				
Тема 4. Роль інформації в прийнятті рішень	3/3	1. Знати: Основні особливості сприйняття людиною інформації, в т. ч. статистичних даних; теоретичні питання функціонування поведінкових фінансів; психологічні аспекти людської особистості, що впливають на прийняття управлінських рішень; способи оцінки фінансової стійкості організації з урахуванням психологічних аспектів; 2. Вміти: Аналізувати ситуації прийняття фінансових рішень з метою виявлення їх особливостей з урахуванням впливу поведінкових факторів; застосовувати моделі «Поведінкових фінансів» в різних ситуаціях, пов'язаних з прийняттям фінансових рішень; ідентифікувати різні поведінкові фактори, які систематично впливають на фінансові ринки і компанії; виявляти властивості і характеристики емпіричних даних, що вказують на наявність і вплив поведінкових факторів. 3. Володіти: Навичками, що дозволяють магістрантам враховувати поведінкові фактори в різних аспектах аналізу ринків і роботи компаній, а також відстежувати механізми формування цих факторів в поведінці людини.	Здача групової практичної роботи. Виконання самостійної роботи (у т. ч. в elearn)	20
Тема 5. Психофізіологічні аспекти прийняття рішень	4/4			25
Тема 6. Методи прийняття біхевіористичних рішень	3/3			25
Тест до модуля 2				30
Разом за модулем 2				100
Модуль 3. МАКРО- ТА МІКРОСЕРЕДОВИЩЕ БІХЕВІОРИСТИЧНИХ ФІНАНСІВ				
Тема 7. Емпіричні біхевіористичні правила поведінки	3/3	Знати: Характеристику умов прийняття рішень. Процес прийняття рішень. Алгоритм прийняття рішень на стратегічному рівні управління. Алгоритм	Здача групової практичної роботи. Виконання самостійної роботи (у т. ч. в elearn)	20
Тема 8. Біхевіористичні методи в управлінні компанією	4/4			25

Тема 9. Моделі фінансових ринків: біхевіористичний аспект	3/3	прийняття рішень на корпоративному рівні управління. Оцінка прийнятого рішення. Етапи прийняття особистого рішення. Вміти розрізняти ризики при управлінні компанією та відокремлювати особливості державного регулювання фінансового ринку. Аналізувати раціональне та ірраціональне поведінкове ціноутворення	elearn)	25
Тест до модуля 3				30
Разом за модулем 3				100
Всього				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

1. Abuselidze, G., Gorovij, V., Mishchenko, D., Bilyak, Y., Nehoda, Y. (2023). Economic and Ecological Aspects of the Application of Digitalization of Agriculture. In: Beskopylny, A., Shamtsyan, M., Artiukh, V. (eds) XV International Scientific Conference "INTERAGROMASH 2022". INTERAGROMASH 2022. Lecture Notes in Networks and Systems, vol 574. Springer, Cham. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-031-21432-5_148
2. Біляк Ю.В. Виклики та стратегії управління конфліктом економічних інтересів: аналіз та рекомендації. Агросвіт. 2024. №10. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2024.10.26>
3. Благун І.І. Особливості формування раціональної поведінки учасників фінансового ринку. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія Економіка. 2017. № 5 (33). С.52-56.
4. Ватаманюк О.З. Раціональність поведінки людини в економічній науці: класичний та неокласичний підходи. Економічна теорія та право. 2018. № 2 (33). С. 11-25.
5. Грешко Р.І., Харабара В.М., Третьякова О.В. Поведінкові фінанси: сутність та основні теоретичні блоки. Ефективна економіка. 2021. Випуск 4. http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/4_2021/107.pdf
6. Даниэль Канеман. Думай медленно...решай быстро: [перевод с английского] / Даниэль Канеман. Москва: Издательство АСТ, 2015. 633 с.
7. Зимова В.В., Терещенко О.О. Корпоративні фінанси як домінанта фінансової науки. Фінанси України. 2015. №9. С. 78-95.
8. Корнеев В.В. Поведінкові фінанси та інвестування в експлоатарній економіці. URL: <http://iee.org.ua/ua/publication/211/>
9. Кривий В.І. Передумови виникнення поведінкової економіки. Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки. Херсон, 2016. Вип. 18. С. 12-16.
10. Крикун В.А. Теорія поведінкової економіки в дослідженні українського ринку за роки незалежності. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2017. С. 18-22.

11. Крупка І.М. Поведінкові аспекти функціонування фінансового ринку. Формування ринкової економіки в Україні. 2017. Вип. 37. Ч.І. С. 285-298.
12. Кузьмук С.Г. Досвід практичного застосування біхевіористичної концепції у фінансах та особливості його використання в Україні / Сучасні тенденції інституціональних трансформацій фінансової системи України: кол. монографія / за заг. ред. П.О. Нікіфорова. Чернівці: Технодрук, 2018. С. 168-179.
13. Кузьмук С.Г. Оптимістичні упередження українських управлінців. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Ужгород: ДВНЗ «Ужгор. нац. ун-т». 2017. Вип. 15. С. 163-168.
14. Кузьмук С.Г. Прийняття фінансових рішень в умовах невизначеності: поведінковий аспект. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. Одеса: Міжнар. гуманіт. ун-т. 2017. №26. С.88-91.
15. Ліпич М.А. Поведінкові фінанси: концептуалізація поняття. Вісник ОНУ імені І.І. Мечнікова. 2014. Т. 19. Вип. 3/4. С.54-58.
16. Нікіфоров П. О., Марич М. Г. Поведінкові фінанси: навч. посібник. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича. 2022. 144 с
17. Нікіфоров П.О. Фінансова грамотність населення та проблеми поведінкових змін у сфері особистих фінансів в Україні. Фінансові інструменти сталого розвитку економіки: матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (12 травня 2022 р.). Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2022. 467 с. С. 370-373. <https://econom.chnu.edu.ua/advert/zbirnyk-materialiv-konferentsiyifinansovi-instrumenty-stalogo-rozvytku-ekonomiky-2022>
18. Нікіфоров П.О., Качур Т.І. Реалізація концепції поведінкових фінансів у дослідженнях трансформацій сфери публічних фінансів. Науковий вісник Чернівецького університету: Економіка. 2021. Вип. 830. С. 37-44. 1.
19. Нікіфоров П.О., Кузьмук С.Г. Економічна людина та біхевіористична концепція теоретичних досліджень у фінансовій науці. Науковий вісник Чернівецького університету. 2016. Вип. 773-774. С. 3-7.
20. Нікіфоров П.О., Марич.М.Г. Поведінкові фінанси як науководослідна конструкція. RECENT ADVANCES IN GLOBAL SCIENCE Vaiga (Vilnius, Lithuania).16-18 серпня 2022. 262 с. С. 32-35. <https://interconf.top/documents/2022.08.16-18.pdf>
21. Нікіфоров П.О., Третьякова О.В. Поведінкові фінанси: теоретичні підходи та сучасна прагматика. Scientific Collection «InterConf», (104): with the Proceedings of the 6 th International Scientific and Practical Conference «Science, Education, Innovation: Topical Issues and Modern Aspects» (April 16-18, 2022). Tallinn, Estonia: Ühingu Teadusjuhatus, 2022. 332 p. С.29-32. <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/issue/view/16-18.04.2022/728>
22. Рекун І.І. Теоретичне обґрунтування поведінки суб'єктів економічної безпеки. Економіка & держава. 2015. № 6. С. 56-64.
23. Талер Р., Санстейн К. Поштовх. Як допомогти людям зробити правильний вибір: пер. з англ. О. Захарченко. К.: Наш формат, 2017. 312 с.
24. Формування фінансової поведінки домогосподарств в Україні: монографія / В. М. Мельник, І. Д. Якушик, І. А. Ломачинська, О. О. Драган. – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2014. – 212 с.
25. Чернобай Л.І., Широн Ю.О. Поведінкова економіка : сутність та підходи до визначення. Психологічні виміри культури, економіки, управління : науковий журнал. Львів, 2016. Вип. VIII. С. 71-78.
26. Швалюк Л. Поведінкова економіка. Український контекст. Тиждень.ua. 2017.URL: <https://tyzhden.ua/Economics/203054>.
27. Як маніпулюють інформацією. Медіа Драйвер. URL: http://mediadrivеr.online/manipuliatsiyi_ta_propahanda/yak-manipulyuyutinformatsiyeyu/

Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної ради України URL: <https://www.rada.gov.ua/news/zp>
2. Офіційний сайт Державної податкової служби України URL: <https://tax.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Державної Митної служби України URL: <https://customs.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL:<https://www.mof.gov.ua/uk>
5. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
4. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua>
5. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
6. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. URL: <http://www.uaib.com.ua>.
7. Система розкриття інформації на фондовому ринку України URL: www.smida.gov.ua.
8. Принципи корпоративного управління OECD (OECD Principles of Corporate Governance) URL: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=36989>
9. Бібліотека НУБіП України та її депозитарій URL: http://irb.nubip.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_14/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=NUBIP&P21DBN=NUBIP&LNG